

ДО ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕДІА-ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

В. В. ПЄНОВ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса

В даний час явища і процеси, що впливають на безпеку і здоров'я людини, набувають глобального характеру. З'являються небувалі раніше загрози, в першу чергу, пов'язані із самою життєдіяльністю людини. Світовий досвід свідчить, що традиційні заходи щодо зниження техногенних ризиків, розробка досконалих засобів і способів захисту від надзвичайних ситуацій будуть значно ефективнішими, якщо в належній мірі враховувати людський чинник. Тому важливу роль у науковому обґрунтуванні і створенні системи протидії небезпекам і погрозам сучасного миру, в забезпеченні безпеки і збереженні здоров'я населення повинно зіграти формування культури безпеки життєдіяльності. Безумовно, що головну роль у процесі підготовки до забезпечення безпечної життєдіяльності належить школі, вчителям. Нові вимоги до професійної діяльності вчителя щодо забезпечення безпеки життєдіяльності і збереження здоров'я учнів потребують оновлення підходів до здоров'язбережувального навчання студентів.

Власний педагогічний досвід і аналіз досліджень з теорії і методики викладання дисциплін, спрямованих на забезпечення безпеки життєдіяльності, свідчать за недостатній інтерес студентів до їх засвоєння. Підвищити рівень мотивації, зацікавити майбутніх учителів у вивченні таких дисциплін, як „Безпека життєдіяльності”, „Валеологія”, „Цивільний захист”, „Основи охорони праці”, „Охорона праці в галузі” дозволяє цілеспрямоване застосування медіа-освітніх технологій.

Виникненню ідеї застосування медіа-освітніх технологій у процесі навчання як способу підвищення наочності передували сторіччя історії. З виникненням кіно педагоги різних країн звернули увагу на можливості нового медіа покращити навчання. У 30-х роках ХХ століття у США почали виробляти проекційне обладнання та створювати необхідні умови для впровадження цього нового ефективного виду засобів наочності. У 50-60-х роках ХХ століття почалося підвищення інтересу до освітнього потенціалу медіа-освітніх засобів у наслідок виникнення та розповсюдження телебачення.

Для формування світової медіа-освіти велике значення мала Міжнародна конференція з екранної освіти (Осло, 1962). На конференції було розроблено рекомендації щодо введення та інтеграції екранної освіти у розклад навчальних закладів (середніх та вищих), до неофіційної освіти; звернення уваги міністерств та влади на необхідність підготовки викладачів з екранної освіти та підтримки викладачів до застосування екранної освіти; розширення міжнародного співробітництва у галузі екранної освіти (Recommendations of the International Meeting on film and Television Teaching).

Наприкінці 60-х років XX століття більшість людей вже була звична до використання таких медіа засобів як фото, радіо, телебачення та кіно; медіа стали розглядати як освітні технології, використовувати у навчальних цілях.

У 70-80-х роках XX століття розвиток медіа-освітніх технологій зазнав впливу комп'ютерних технологій, дозволив комбінацію різних видів медіа, їх одночасне використання в одному продукті, виникла категорія „мультимедійні засоби навчання”.

З другої половини 1980-х – 1990-х рр. XX століття почалося суттєве розширення досліджень мультимедійних засобів, що було пов'язане з упровадженням у шкільну практику мультимедійних засобів нового покоління, створенням комп'ютерних класів; активізацією теоретичних розробок, спрямованих на забезпечення комп'ютеризації загальноосвітньої школи; розробкою комп'ютерних навчальних програм, створенням електронних підручників і методичних рекомендацій щодо їх використання; визначенням ергономічних вимог до мультимедійних засобів з метою запобігання стомлюваності й перенавантаженню учнів на уроках із використанням мультимедійних засобів.

В Україні на початку XXI ст. доктор педагогічних наук, професор Г. В. Онкович відзначила необхідність розвитку різних напрямків медіа-освіти, обґрунтувала ідеї медіа-дидактики [2]. Л. А. Найдьонова розробила модель медіа-культури [1, с. 165]. Важливою подією стало у 2010 році схвалення Концепції впровадження медіа-освіти України.

Вітчизняними дослідниками накопичено певний досвід, який є важливим у контексті вивчення проблеми підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності із застосуванням медіа-освітніх технологій. Але педагогічних досліджень питань здоров'язбережувального навчання студентів із використання медіа-освітніх технологій недостатньо, відсутні теоретичні та методичні засади застосування медіа-освітніх технологій у навчанні із питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, охорони праці. Протиріччя між високим рівнем розвитку медіа-освітніх технологій у сучасності та недостатнім обґрунтуванням теоретичних та методичних засад застосування медіа-освітніх технологій у навчанні майбутніх учителів із питань безпеки життєдіяльності потребує невідкладного вирішення, розробки відповідних навчальних і методичних матеріалів, електронних ресурсів.

Література

1. Найдьонова, Л. А. Перспективи розвитку медіаосвіти в контексті Болонського процесу: процесуальна модель медіакультури / Л. А. Найдьонова // Болонський процес і вища освіта в Україні та Європі: проблеми й перспективи. – К., 2007. – С.162-168.
2. Онкович Г. В. Медіаосвіта в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / Г. В. Онкович // Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту імені Л.Українки. – 2010. – № 21. – С. 235 – 238.